



Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Архітектурно-художній інститут

Кафедра архітектури будівель та споруд

## СИЛАБУС

### освітнього компонента – ОК 8

навчальна дисципліна – **Проблеми реконструкції та реновації історичної забудови**

Освітній рівень	Другий (магістерський)	
Програма навчання	Обов'язкова	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	191	Архітектура та містобудування
Освітня програма	ОНП «Архітектура будівель і споруд»	
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	розрахунково-графічна робота	
Форми семестрового контролю	залік	

**Викладач:** Дмитрік Надія Олегівна, док. філ., доцент кафедри архітектури будівель та споруд, dmitrik.abs@ogasa.org.ua

У процесі вивчення даної дисципліни студенти **ОСВОЮЮТЬ МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РЕНОВАЦІЇ ІСТОРИЧНОЇ ЗАБУДОВИ, НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЩО РЕГУЛЮЮТЬ ЦЮ СФЕРУ ДІЯЛЬНОСТІ, А ТАКОЖ ЗНАЙОМ'ЯТЬСЯ З МЕТОДАМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ІСТОРИКО-АРХІТЕКТУРНОЇ СПАДЩИНИ, ЇЇ АДАПТАЦІЇ ДО СУЧАСНИХ УМОВ, СПАДКОЄМНОСТІ КУЛЬТУРНИХ КОДІВ.**

Наприклад: вміти вирішувати проблеми збереження та використання об'єктів архітектурної спадщини, використовувати прийоми реконструкції та реновації для історичних об'єктів, складати документацію по реабілітації пам'яток архітектури.

**Передумовами для вивчення дисципліни є** набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: Основи містобудування; Архітектурне проектування; Історія архітектури та містобудування; Типологія будівель і споруд.

## **Програмні результати навчання**

РН01. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері архітектури та містобудування і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень.

РН 2. Мати спеціалізовані вміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності у сфері архітектури та містобудування з метою розвитку нових знань та процедур.

РН03. Здійснювати передпроектний аналіз архітектурно-містобудівних об'єктів і територій.

РН 4. Розуміти і застосовувати у практичній діяльності теоретичні і практичні засади проектування інноваційних об'єктів містобудування, житлових, громадських, промислових будівель і споруд, реконструкції і реставрації архітектурних об'єктів, методи досягнення раціонального архітектурно-планувального, об'ємно-просторового, конструктивного рішення, забезпечення соціально-економічної ефективності, екологічності, енергоефективності.

РН 5. Знати, розуміти та оцінювати характеристики сучасних будівельних матеріалів, виробів і технологій, враховувати їх особливості при розробці інноваційних проектних рішень будівель і споруд, в проєктах благоустрою міських і ландшафтних територій, при реконструкції та реставрації пам'яток архітектури і містобудування.

РН 8. Організовувати роботу над комплексними архітектурно-містобудівними проєктами, співпрацю з замовниками та громадськістю при розробці, узгодженні і публічному обговоренні архітектурних проєктів; зрозуміло доносити власні висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців.

РН 11. Приймати ефективні рішення у сфері архітектури та містобудування, розробляти і порівнювати альтернативи, враховувати обмеження, оцінювати можливі побічні наслідки та ризики.

РН 12. Знати і застосовувати у практичній діяльності законодавство і нормативну базу щодо проведення досліджень та розробки архітектурно-містобудівних проєктів.

РН 13. Обґрунтовувати безпекові, санітарно-гігієнічні, екологічні, інженерно-технічні і техніко-економічні рішення і показники у комплексному архітектурно-містобудівному проектуванні.

РН 15. Аналізувати міжнародний та вітчизняний досвід щодо проектування об'єктів архітектури та містобудування

РН 17. Викладати спеціальні навчальні дисципліни з архітектури та містобудування у закладах вищої освіти.

РН19. Проводити аналіз містобудівного історичного контексту середовища; застосовувати отримані теоретичні знання з проблем реконструкції та реновації історичної забудови при розробці архітектурної та містобудівної проектної документації; використовувати оптимальні рішення в сфері реконструкції міських територій та архітектурних об'єктів.

## **Диференційовані результати навчання:**

### **знати:**

- особливості проектування в умовах історичної забудови;

- прийоми реконструкції, реновації та адаптації історичних будівель до сучасних вимог;
- методи дослідження, прийоми реабілітації пам'яток архітектури;
- прийоми соціально-екологічної реновації індустріального спадку;

**ВОЛОДІТИ:**

- методикою пошуку найбільш ефективних рішень для складання висновків щодо подальшого використання історичної забудови;

**ВМІТИ:**

- виявляти та вирішувати проблеми зі збереження, реконструкції та реновації пам'яток архітектури;
- проводити комплексні наукові передпроектні дослідження;
- застосовувати прийоми включення сучасної забудови у існуюче архітектурно-історичне середовище;
- використовувати отримані теоретичні знання при розробці містобудівної документації об'єктів, які знаходяться в історичній забудові,
- обґрунтовувати виявлені висновки та пропозиції щодо реконструкції та реставрації історичної забудови.

**ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН**

№ п/п	Назва тем	Кількість годин		
		лекції	практичні	самостійна
<b>Проблеми реконструкції та реновації історичної забудови</b>				
1.1	<i>Тема 1.</i> Введення у реконструкцію та реновацію історичної забудови. Історія виникнення охорони пам'яток архітектури. Основний термінологічний апарат.	2	-	2
1.2	<i>Тема 2.</i> Загальні принципи реконструкції та реновації історичної забудови. Нормативно-правові акти, що регулюють історичну забудову. Види нерухомих пам'яток історії та культури	2	-	2
1.3	<i>Тема 3-4.</i> Комплексна охоронна зона історичного центру і окремих зон. Режимы використання і адаптивність історичних ареалів до сучасних потреб міста	4	-	6
1.4	<i>Тема 5-6.</i> Об'ємно-планувальні прийоми реконструкції та реновації історичних будівель. Впровадження нових функцій	4	-	6
1.5	<i>Тема 7.</i> Реновація промислової забудови	2	-	3
1.6	<i>Тема 8-9.</i> Архітектурно-художні прийоми реконструкції історичної забудови. Конфлікт старого та нового?	4	-	6
1.7	<i>Тема 10.</i> Реставрація пам'яток архітектури	2	-	2
1.8	<i>Тема 11.</i> Застосування інноваційних інструментів при реконструкції історичної забудови	2	-	3
1.9	<i>Тема 12.</i> Історико-містобудівне обґрунтування. Перед проектний аналіз. Науково-проектна документація	2	-	3
1.10	<i>Тема 1-2.</i> Видача завдання. Вибір об'єкту для складання інформаційної карти об'єкту. Обміри, фотофіксація.	-	4	10
1.11	<i>Тема 3.</i> Збір інформації по об'єкту. Робота з архівами, документами, літературними та інтернет-джерелами	-	2	7
1.12	<i>Тема 4.</i> Складання інформаційної карти об'єкту.	-	2	8

	<b>Всього</b>	<b>24</b>	<b>8</b>	<b>58</b>
--	---------------	-----------	----------	-----------

### **Критерії оцінювання та засоби діагностики**

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Проблеми реконструкції та реновації історичної забудови» складає 60 балів та 100 балів відповідно і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання	Кількість у семестрі	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Поточний контроль знань (контрольні питання)	2	10	20
Виконання РГР	1	25	40
Підсумковий контроль знань	1	25	40
<b>Разом</b>		<b>60</b>	<b>100</b>

**Розрахунково-графічну роботу** передбачено з теми «Інформаційна карта об'єкту». Завданням роботи є збір інформації по об'єкту, її аналіз для подальшого відновлення автентичності будівлі та її реабілітації..

Студенту потрібно: провести комплексний аналіз історичного будинку (пам'ятки архітектури) або його елементів; на основі проведеного аналізу розробити Інформаційну карту об'єкту.

Робота складається з двох частин: розрахункової та графічної. Графічна частина виконується на аркуші (формат А-3), пояснювальна записка включає пояснення та розрахунки (формат А-4).

Методичні рекомендації до виконання розрахунково-графічної роботи [8].

Протягом семестру проводиться експрес контроль знань – **письмова відповідь на питання** (20 питань), наприклад:

1. Назвіть основні види нерухомих пам'яток історії та культури?;
2. Дайте визначення терміну «Реновація промислових будівель». Які напрямки реновації промислових будівель ви знаєте?

**Підсумковий контроль знань** проводиться для студентів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для студентів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) по тематиці навчальної дисципліни.

## Інформаційне забезпечення

### Основна література

1. ДБН А.2.2-14-2016 Склад та зміст науково-проектної документації на реставрацію пам'яток архітектури та містобудування
2. Державні Будівельні норми України. Планування та забудова територій. ДБН Б.2.2-12:2019, Мінрегіон України, Київ, 2019, 177 с.
3. ДСТУ Б Б.2.2. – 10:2016 «Склад та зміст науково-проектної документації щодо визначення меж і режимів використання зон охорони пам'яток архітектури та містобудування» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ndpi.com.ua/articles/28.pdf>
4. Кодін В. О. Основи реконструкції історичних міст : навч. посібник / В. О. Кодін ; Харків. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків : ХНАМГ, 2009. – 172 с.
5. Лукомська, З. В. Основи реконструкції та реставрації архітектурних комплексів: навчальний посібник /З. В. Лукомська, В. Я. Василишин - Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2016. - 136 с. <http://chitalnya.nung.edu.ua/node/3603>
6. Петришин Г. П. та ін. Історичні архітектурно-містобудівні комплекси: наукові методи дослідження. Навчальний посібник. - Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2006. -212 с.
7. Плешкановская А.М. Метод диференціації території історичного міста за історико-архітектурним потенціалом, URL: <http://www.geolgt.com.ua/images/stories/zbirnik/vipusk49/v4910.pdf>
8. Методичні рекомендації до виконання розрахунково-графічної роботи щодо складання інформаційної карти історичного об'єкту / ОДАБА, Одеса, 2021.

### **Допоміжні джерела інформації**

1. Urenev V.P., Dmytryk N. O., "Industrial architecture of Odessa in the context of renovation of industrial objects" у журналі Electronic Journal of the Faculty of Civil Engineering Osijek, e-GFOS, № 20, 2020, Abstracting and Indexing: WoS, CAB Abstract, INSPEC, DOAJ, Applied Science & Technology Source, P. 25-38. <http://e-gfos.gfos.hr/app/storage/protected/31-07-2020-05-40-58-egfos-2020-20-3.pdf>
2. Дмитрик Н.О. Этапы формирования промышленной архитектуры на Украине / Дмитрик Н.О., Уренев В.П.// Архітектурний вісник КНУБА: Наук. збірник- К., КНУБА, 2019. –вип.17-18. с. 203-216, (Сб. ВАК України)
3. Уренев В. П., Дмитрик Н. О., Формирование многофункциональных комплексов на основе реновации промышленных объектов. / В. П. Уренев, Н.О. Дмитрик. // Сб. Архітектурний вісник КНУБА, (Сб. ВАК України), К.: КНУБА, 2016. –Вип. 10, с. 336-344.
4. Nadiia O. Dmytryk Methodology of analysis of renovable industrial facilities under the multifunctional complexes. Scientific journal of Polskiej Akademii Nauk: Space & FORM, № 41, 2020, Poland, e-ISSN 2391-7725 | ISSN 1895-3247, P. 27-35.